

**MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU
A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

ŠTÁTNY INŠTITÚT ODBORNÉHO VZDELÁVANIA

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

pre strednú športovú školu

**skupinu
odborov vzdelávania**

74 TELESNÁ KULTÚRA A ŠPORT

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 30. novembra 2018 pod číslom 2018/1465:37-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2019 začínajúc prvým ročníkom.

ČASŤ A

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

pre strednú športovú školu

**skupinu
odborov vzdelávania**

74 TELESNÁ KULTÚRA A ŠPORT

odborné vzdelávanie

Názov: **Štátny vzdelávací program pre stredné športové školy, skupinu odborov vzdelávania 74 Telesná kultúra a šport**

Vydalo: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Riešiteľ: Ing. Michaela Ďurčeková, PhD.
Štátny inštitút odborného vzdelávania Bratislava

Spolupracovali: PaedDr. Tatiana Švecová
Športové gymnázium Košice

Mgr. Dana Masaryková, PhD.
Štátny pedagogický ústav Bratislava

Mgr. Silvia Jakabová
Súkromná športová stredná škola Bratislava

PhDr. Ivana Gregorová, PhD
Štátny inštitút odborného vzdelávania Bratislava

Ing. Marta Šimková
Štátny inštitút odborného vzdelávania Bratislava

Ing. Viera Žatkovičová
Štátny inštitút odborného vzdelávania Bratislava

Ing. Alena Galanová
Štátny inštitút odborného vzdelávania Bratislava

1. vydanie

Účinnosť: 1. september 2019

© Štátny inštitút odborného vzdelávania

OBSAH:

1	ÚVOD	5
2	ZÁZNAMY O PLATNOSTI A REVIDOVANÍ ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	5
3	CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	6
4	ZÁKLADNÉ PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	7
4.1	Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách vzdelávania	7
4.2	Formy praktického vyučovania	7
4.3	Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných športových školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní	7
4.4	Personálne podmienky	8
4.5	Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie	8
4.6	Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	10
5	OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI	10
6	CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	13
6.1	Základné údaje	13
6.2	Zdravotné požiadavky na uchádzača	13
7	PROFIL ABSOLVENTA	14
8	RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 4-ROČNÉ ŠTUDIJNÉ ODBORY (M)	17
8.1	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory (M)	18
8.2	Poznámky k športovej príprave *:	19
8.3	Počet hodín športovej prípravy týždenne a maximálny počet žiakov na jedného trénera pre jednotlivé športy	20
9	VZDELÁVACIE OBLASTI	21
9.1	Teoretické vzdelávanie	21
9.2	Praktická príprava	21
10	VZDELÁVACIE ŠTANDARDY	22
10.1	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory	22
10.2	Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijné odbory	26
11	ODPORÚČANÉ ZÁSADY PRE TVORBU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	30

1 ÚVOD

Štátny vzdelávací program pre stredné športové školy, skupinu odborov 74 Telesná kultúra a šport (ďalej len „ŠVP“) spája športovú kariéru žiakov so vzdelávaním a prácou tak, aby žiaci úspešne iniciovali a rozvinuli aktívnu športovú kariéru v kombinácii so získaním vzdelania a prípravou na povolanie.

ŠVP pre stredné športové školy vychádza z demokratických a humanistických hodnôt spoločnosti. Vzdelávanie v týchto školách smeruje k nadobúdaniu a rozvíjaniu kompetencií žiakov v oblasti športu, všeobecného vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy.

V ŠVP sú implementované odporúčania Európskej únie (ďalej len „EÚ“) týkajúce sa „duálnej kariéry“ športovcov, ktorej základnou myšlienkou je dosiahnuť to, aby si športovci nemuseli vyberať medzi vzdelávaním a športom alebo prácou a športom. ŠVP vytvára priestor pre úspešnú športovú kariéru žiaka a prípravu na výkon povolania po ukončení športovej kariéry, čím ochraňuje a zabezpečuje jeho postavenie v spoločnosti.¹

ŠVP predstavuje záväzný kurikulárny dokument pre odborné vzdelávanie a prípravu v stredných športových školách. Vymedzuje povinný obsah výchovy a vzdelávania. Reprezentuje prvú úroveň dvojúrovňového modelu vzdelávania. Je východiskovým dokumentom pre prípravu školských vzdelávacích programov (ďalej len „ŠkVP“), ktoré predstavujú druhú úroveň dvojúrovňového modelu vzdelávania.

ŠVP je postavený na týchto princípoch:

- rozvoj individuality každého jednotlivca;
- dôraz na rozvoj športových predpokladov;
- požadované odborné kompetencie pre výkon povolania v oblasti športu;
- podpora autonómie a zodpovednosti škôl, pluralitného vzdelávacieho prostredia a vytvorenia konkurenčného prostredia medzi školami;
- podpora zvýšenia kvality a efektivity vzdelávania v nadväznosti na špecifické potreby trhu práce v oblasti športu;
- posilnenie odbornej a pedagogickej zodpovednosti a autonómie pedagogických zamestnancov.

2 ZÁZNAMY O PLATNOSTI A REVIDOVANÍ ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Štátny vzdelávací program úplného stredného odborného vzdelania

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách ap.

¹ Usmernenia EÚ pre implementáciu duálnej kariéry športovcov. Odporúčané strategické kroky na podporu duálnej kariéry vrcholových športovcov. Schválené Expertnou skupinou EÚ „Vzdelávanie a tréning v športe“ na stretnutí v Poznani dňa 28. septembra 2012.

3 CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Ciele výchovy a vzdelávania na stredných športových školách:

- a) poskytnúť žiakom všeobecný a odborný vzdelanostný základ vychádzajúci zo systematického, vyváženého výberu informácií a poznatkov z oblasti športu, spoločenských a prírodných vied a príslušného odboru;
- b) získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti, a kompetencie v oblasti technických prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- c) ovládať anglický jazyk a vedieť ho používať,
- d) viesť žiakov k rozvíjaniu pohybových schopností a aplikácii pohybových zručností v rámci športového odvetvia tak, aby sa ich úroveň preukázala v ich športovej výkonnosti;
- e) viesť žiakov k rozvíjaniu vlastnej telesnej zdatnosti a športovej výkonnosti na základe využitia najnovších vedeckých poznatkov;
- f) naučiť žiakov zaraďovať získané informácie a poznatky do zmysluplného kontextu v nadväznosti na ďalšie vzdelávanie alebo uplatnenie na trhu práce;
- g) prehĺbiť u žiakov abstraktné a logické myslenie s dôrazom na pochopenie kauzálnych, funkčných a vývinových vzťahov medzi javmi a procesmi;
- h) naučiť žiakov samostatne identifikovať, analyzovať a riešiť problémy, úlohy, realizovať skúmanie a vyvodzovať logické závery;
- i) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce;
- j) viesť žiakov ku kritickému mysleniu s uplatnením mnohostranného pohľadu pri riešení úloh;
- k) poskytnúť žiakom možnosti pre optimálny výber ďalšieho vzdelávania/pracovného zaradenia podľa ich schopností, záujmov a potrieb spoločnosti;
- l) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- m) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- n) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami náboženskej tolerancie,
- o) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- p) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- q) prehĺbiť u žiakov sociálne kompetencie, osobitne schopnosť kultivovane komunikovať, racionálne argumentovať a efektívne spolupracovať v rôznych skupinách;
- r) viesť žiakov k uvedomeniu si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje duševné a fyzické zdravie, osvojenie si teoretických vedomostí a praktických zručností súvisiacich so zdravým životným štýlom;
- s) viesť žiakov k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a požiarnej ochrane;
- t) motivovať žiakov k tomu, aby sa zaujímali o svet a ľudí okolo seba, aby boli aktívni pri ochrane ľudských a kultúrnych hodnôt, životného prostredia a života na Zemi;

- u) viesť žiakov k tomu, aby si uvedomili globálnu previazanosť udalostí, vývoja i problémov na miestnej, regionálnej, národnej i svetovej úrovni,
- v) Získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie

4 ZÁKLADNÉ PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Pre vzdelávanie v súlade s týmto ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú základné požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov, noriem materiálno-technického a priestorového zabezpečenia vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v danom odbore vzdelávania. Iba ucelený, vzájomne sa podmieňujúci komplex požiadaviek umožní vytvoriť optimálne vzdelávacie prostredie.

4.1 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách vzdelávania

Organizácia výchovy a vzdelávania v jednotlivých formách vzdelávania v teoretickom a praktickom vyučovaní sa uskutočňuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre realizáciu ŠVP platí školský zákon a príslušné vykonávacie predpisy.

Športová príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.

Výchova a vzdelávanie sa v športových školách organizuje výhradne dennou formou štúdia.

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov v stredných športových školách sú exkurzie a kurzy, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu; súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov v stredných športových školách môže byť aj školský výlet.

Vzhľadom na požadované vedomosti a zručnosti absolventov efektívne využívať možnosti výpočtovej techniky, môže škola realizovať pre žiakov v študijných odboroch poskytujúcich úplné stredné odborné vzdelanie vzdelávacie aktivity zamerané na získanie niektorého medzinárodne uznávaného certifikátu potvrdzujúceho úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností v oblasti počítačovej gramotnosti. Vzdelávacie aktivity je možné organizovať vo výchovno-vzdelávacích zariadeniach alebo v inom vzdelávacom zariadení, ktoré určí škola.

4.2 Formy praktického vyučovania

Praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných športových školách.

Formami praktického vyučovania pre úplné stredné odborné vzdelanie sú odborná prax a praktické cvičenia.

4.3 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných športových školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania v stredných športových školách upravuje platná legislatíva.

Úspešným absolvovaním vzdelávania na strednej športovej škole žiak získa:

úplné stredné odborné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník štvorročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej športovej škole, ktorý sa ukončuje *maturitnou skúškou*. Cieľom maturitnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného katalógom cieľových požiadaviek, ktoré sú zároveň vzdelávacími štandardmi tohto štátneho vzdelávacieho programu. Maturitná skúška sa skladá z internej a externej časti. Externá časť maturitnej skúšky sa koná formou písomného testu. Interná časť maturitnej skúšky sa koná formou písomnou, ústnou, praktickou, predvedením komplexnej úlohy, obhajoby komplexnej odbornej práce alebo projektu, popr. úspešnej súťažnej práce, realizácie a obhajoby experimentu alebo kombináciou rôznych foriem. Odborná zložka maturitnej skúšky sa člení na teoretickú a praktickú časť. Maturitná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Maturitnú skúšku žiak koná pred predmetovou maturitnou komisiou.

Klasifikácia žiaka na maturitnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu alebo percentom úspešnosti. Žiak úspešne zložil maturitnú skúšku, ak úspešne zložil maturitnú skúšku zo všetkých predmetov maturitnej skúšky. Dokladom o získanom vzdelaní a zároveň o získanej kvalifikácii je vysvedčenie o maturitnej skúške.

Absolvovaním štúdia na strednej športovej škole a overením nadobudnutých vedomostí, schopností a zručností získa žiak odbornú spôsobilosť na výkon odbornej činnosti trénera III. kvalifikačného stupňa.

4.4 Personálne podmienky

Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program musia byť v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov. Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov, ktorí realizujú školský vzdelávací program musí byť v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci musia zabezpečiť súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

4.5 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie

V ŠVP sú vo všeobecnej rovine vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu a je úlohou školy, aby tieto podmienky nielen akceptovala, ale ich podrobnejšie konkretizovala vo vlastnom školskom vzdelávacom programe podľa potrieb a požiadaviek konkrétneho študijného odboru, aktuálnych cieľov a reálnych možností.

Povinnosťou škôl je dodržať a splniť normatív materiálno-technického a priestorového zabezpečenia pre tie študijné odbory, pre ktoré bol schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu (ďalej len „MŠVVŠ SR“) ².

Všeobecné požiadavky a podmienky, podľa ktorých sa bude poskytovať tento vzdelávací program, sú:

² *Schválené normatívy materiálno-technického a priestorového zabezpečenia sú zverejnené na webovom sídle Štátneho inštitútu odborného vzdelávania.*

Základné priestorové podmienky

a) Zabezpečenie prevádzky školy

1. Školský manažment:
kancelária riaditeľa školy, kancelárie pre zástupcov riaditeľa školy
kancelária pre ekonomický úsek
príručný sklad s odkladacím priestorom
sociálne zariadenie
zasadačka
2. Pedagogickí zamestnanci školy:
zborovňa pre rokovania pedagogickej rady, kabinety pre učiteľov a trénerov
3. Nepedagogickí zamestnanci školy:
kancelárie pre sekretariát, ekonómov a správcu, príručný sklad s odkladacím priestorom, archív
4. Hygienické priestory, sociálne zariadenia, šatne
5. Sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky
6. Priestory pre centrálnu ovládanie didaktickej techniky
7. Sklad športového materiálu
8. Dielňa na opravu športového materiálu
9. Knižnica

b) Spoločné priestory

1. Školská budova
2. Školská jedáleň alebo výdajňa stravy
3. Priestor pre riešenie zdravotných problémov

c) Vyučovacie interiéry

1. Klasické triedy – učebne pre teoretické vyučovanie
2. Odborné triedy – učebne pre vyučovanie odborných predmetov
3. Počítačové laboratórium/učebňa

d) Špeciálne priestory

Špeciálnymi priestormi sú interiéry a exteriéry na realizáciu športovej prípravy (športoviská, priestor pre regeneráciu, ...) podľa športových odvetví poskytovaných strednou športovou školou.

e) Normatívy materiálno-technického a priestorového zabezpečenia

Minimálne požiadavky priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti škôl, školských zariadení na výučbu konkrétneho študijného odboru a jeho zameraní vymedzuje normatív materiálno-technického a priestorového zabezpečenia.

Minimálne požiadavky priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti špeciálnych priestorov na realizáciu športovej prípravy vymedzuje normatív materiálno-technického a priestorového zabezpečenia príslušnej športovej prípravy.

4.6 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

V priestoroch určených na vyučovanie a športovú prípravu žiakov je potrebné vytvoriť podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a hygieny práce podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Oboznámiť žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými predpismi, s technickými predpismi a technickými normami, s predpísanými technologickými postupmi, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a ďalšími predpismi súvisiacimi s výkonom športovej prípravy.

Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci aj výkone športovej prípravy a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať.

Ak práca a športová príprava vyžaduje priamy dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky miesta žiakov tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť.

Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

5 OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

74 Telesná kultúra a šport – úplné stredné odborné vzdelanie	
• športový manažment	
Skupina študijných odborov 74 Telesná kultúra a šport pripravuje absolventov na výkon športovej činnosti a jednotlivých povolání v nadväznosti na oblasť športu. Výkon športovej činnosti vyžaduje zvýšené nároky na fyzické predpoklady a zdravotný stav žiaka, aj keď samotná príprava na povolanie nemusí byť fyzicky a zdravotne náročná. Zdravotný stav uchádzačov o štúdium a vhodnosť štúdia posudzuje všeobecný lekár pre deti a dorast.	
Telesné Postihnutie	Pre študijné odbory v stredných športových školách sa vyžaduje dobrý zdravotný stav uchádzačov. Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.
Mentálne postihnutie	Študijné odbory v SŠŠ nie sú vhodné pre uchádzačov s mentálnym postihnutím.
Zrakové postihnutie	Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.
Sluchové postihnutie	Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.
Špecifické poruchy učenia	Záleží od individuálneho prípadu, od typu poruchy a úrovne jej kompenzácie. Vzhľadom na vyššie nároky študijných odborov na študijné predpoklady žiaka (chápanie abstraktných vzťahov, logická predstavivosť, matematická zručnosť, čítanie a príprava technickej dokumentácie), treba zväžiť ich vhodnosť pre žiakov s dyslexiou, dysgrafiou a dyskalkúliou. Vhodnosť študijných odborov pre žiakov so špecifickými vývinovými

	<p>poruchami učenia treba konzultovať so špeciálnymi pedagógmi a psychológmi.</p>
<p>Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)</p>	<p>Žiakov zo SZP je vhodné integrovať do SŠŠ, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon príslušných povolání. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu, osvojenie pracovných návykov, rozvoj profesijných záujmov.</p> <p>V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.</p>
<p>Mimoriadne nadaní žiaci</p>	<p>Študijné odbory v SŠŠ sú určené nadaným žiakom v niektorej z oblastí individuálneho alebo kolektívneho športu.</p> <p>Je spoločensky prospešné, ak sa o tieto študijné odbory uchádzajú nadaní žiaci so záujmom o prácu s logickými systémami, schopní abstrakcie a kreativity. Výučba sa u nich môže organizovať formou individuálnych učebných plánov a vzdelávacích programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie.</p>

**Skupina
študijných odborov**

74 TELESNÁ KULTÚRA A ŠPORT

STUPEŇ VZDELANIA:

**ÚPLNÉ STREDNÉ
ODBORNÉ VZDELANIE**

6 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

6.1 Základné údaje

Úplné stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk	štátny jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	<ul style="list-style-type: none">- nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania- preukázanie športového nadania- potvrdenie národného športového zväzu, že je uvedený v zozname talentovaných športovcov podľa osobitného predpisu^{3,4}
Spôsob ukončenia štúdia:	maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	vysvedčenie o maturitnej skúške osvedčenie o odbornej spôsobilosti na výkon odbornej činnosti tréner III. kvalifikačného stupňa
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	výkon činností v nižšom manažmente športových klubov, telovýchovných jednôt, športových zväzov, regeneračných centier, fitness centier a iných organizácií v oblasti športu
Možnosti ďalšieho štúdia:	pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

6.2 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Prijatie uchádzača do zvoleného odboru ŠVP je podmienené kladným posúdením zdravotného stavu lekárom⁵ na prihláške na štúdium pre zvolený odbor. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

³ § 16 ods. 2 písm. c) zákona č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov

⁴ Ustanovenia o predložení potvrdenia národného športového zväzu, že uchádzač je uvedený v zozname talentovaných športovcov podľa osobitného predpisu,³ sa prvýkrát použijú pre prijímacie konanie pre školský rok 2021/2022.

⁵ § 105 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

7 PROFIL ABSOLVENTA

7.1 Všeobecná charakteristika absolventa

Profil absolventa v strednej športovej škole sa odvíja od kompetencií vychádzajúcich z cieľov výchovy a vzdelávania a vzdelávacích štandardov, ktoré žiak získa v procese vzdelávania a sebazvedávania. Umožňujú mu úspešné začlenenie sa do pracovných a mimopracovných spoločenských štruktúr.

Absolvent strednej športovej školy je schopný plniť požiadavky vrcholovej športovej prípravy, dosahovať športovú výkonnosť požadovanú pre zaradenie športových reprezentačných výberov SR, domácich a zahraničných ligových súťaží (kolektívne športy), umiestňovať sa na popredných miestach v národných a medzinárodných súťažiach (individuálne športy).

Absolvent strednej športovej školy je schopný v súlade s odporúčaniami duálnej kariéry športovca rozvíjať svoju športovú kariéru a uplatniť sa vo svojom povolání.

Absolvent:

- má osvojené funkčné znalosti a kompetencie z oblasti prírodných, spoločenských vied, športu a príslušného odboru vymedzené vzdelávacími štandardami, ktoré dokáže využiť v praktickom živote a pri ďalšom štúdiu/pracovnom zaradení;
- efektívne komunikuje v materinskom, resp. vo vyučovacom jazyku a v cudzom jazyku;
- ovláda a využíva súčasné informačno-komunikačné technológie;
- vie vyhodnotiť a zaujať kritický postoj k informáciám, vrátane masmediálnych informácií;
- uvedomuje si svoje schopnosti, silné a slabé stránky a v súlade s nimi sa rozhoduje pre ďalšie/celoživotné vzdelávanie a svoju budúcu profesiu;
- akceptuje a uplatňuje ľudské práva vo vzťahu k sebe a iným, rešpektuje inakosť v spoločnosti;
- je si vedomý svojich občianskych práv a povinností, uvedomuje si význam a potrebu občianskej angažovanosti v národnom a globálnom kontexte;
- uznáva a je pripravený v praxi aplikovať demokratické princípy spoločnosti;
- zaujíma sa o svet a ľudí okolo seba, je pripravený aktívne chrániť ľudské a kultúrne hodnoty a životné prostredie na Zemi.

Absolvent úplného stredného odborného vzdelávania v strednej športovej škole nachádza uplatnenie primárne v oblasti športu a v ďalších oblastiach podľa profilácie.

7.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v strednej športovej škole sa realizuje v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania a smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie sa prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií vo výchovno-vzdelávacom procese rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie sa vymedzili nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Ide o spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia;
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje;
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti;
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností;
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia;
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby;
- definovať svoje ciele a prognózy;
- určiť zdroje osobného a spoločenského života a ich očakávaný vývoj;
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne komunikovať v materinskom a cudzom jazyku v písomnej a ústnej forme, určitá úroveň čitateľskej a matematickej gramotnosti, prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a ústnej forme;
- komunikovať v cudzom jazyku v písomnej a ústnej forme na určitej úrovni;
- riešiť matematické príklady;
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje;
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov;
- kriticky hodnotiť získané informácie;
- formulovať a overovať hypotézy;
- overovať a interpretovať získané údaje;
- pracovať s elektronickou poštou;
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medzilľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale aj v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkultúrnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácie umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejaviť empatiu a sebareflexiu;
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu;
- pozitívne motivovať seba a druhých;
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie);
- stanoviť priority cieľov;
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určité kompetencie zvládnuť;
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje;
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých;
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu;
- uzatvárať jasné dohody;
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností;
- analyzovať hranice problému;
- identifikovať oblasť dohody a rozporu;
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia;
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi;
- samostatne pracovať a riadiť prácu v menšom kolektíve;
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste;
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých;
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

7.3 Kompetencie v oblasti športu

Kompetencie v oblasti športu sú kompetencie definované kontextom športového výkonu v danom športe a odvíjajú sa od kvalifikačných požiadaviek na športovú činnosť vo vykonávanom športe. Tvorí ich súbor vedomostí, zručností, schopností, postojov, emočných a ďalších osobnostných kvalít potrebných na výkon športových činností.

Absolvent má:

- vysvetliť podstatu osvojených javov v oblasti športu a reprodukovať fakty a definície;
- usporiadať známe javy do tried a systémov v oblasti športu;
- aplikovať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a schopnosti v športovej praxi;
- rozvíjať vlastnú telesnú zdatnosť a športovú výkonnosť;
- samostatne viesť, organizovať a hodnotiť činnosti a procesy súvisiace so športovou praxou;
- aplikovať v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania;
- chápať a dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri výkone športovej prípravy.

8 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 4-ROČNÉ ŠTUDIJNÉ ODBORY (M)

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁶	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	40	1280
Odborné vzdelávanie	66	2112
Disponibilné hodiny	4	128
CELKOM	110	3520
Športová príprava	40 – 96	1280 – 3072

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	40		
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a literatúra ^{a)} cudzí jazyk ^{b)}	24 12 12		
Človek a hodnoty etická výchova/náboženská výchova ^{c)}	2		
Človek a spoločnosť občianska náuka dejepis	5		
Človek a príroda ^{d)} fyzika chémia biológia geografia	3		
Matematika a práca s informáciami ^{e)} matematika ^{f)}	6 6		
Zdravie a pohyb ^{g)} športová príprava ^{*)}	40 – 96		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	66		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie	Spolu
	40	26	66
teoretické predmety ^{h), i)}	40	14 ^{j)}	54
odborná prax ^{l)}	-	12	12
Disponibilné hodiny ^{m)}	4		
SPOLU	110		

⁶ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

8.1 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory (M)

- a) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- b) Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba cudzieho jazyka sa realizuje s minimálnou dotáciou 3 hodiny týždenne v každom ročníku. Ďalší cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín. Trieda sa delí na každej hodine na skupiny pri minimálnom počte 24 žiakov.
- c) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- d) Predmety fyzika, chémia, biológia, geografia sa vyberajú a vyučujú podľa ich účelu v oblasti odboru štúdia.
- e) Výkonové a obsahové štandardy všeobecno vzdelávacieho predmetu informatika sú súčasťou výkonových a obsahových štandardov predmetu aplikovaná informatika a dotácia 2 hodín týždenne sa presunie z kategórie všeobecno vzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov. V predmete aplikovaná informatika sa trieda delí na skupiny, maximálny počet žiakov v skupine je 15.
- f) Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 1 hodina týždenne v každom ročníku.
- g) Predmet telesná a športová výchova sa vyučuje v rámci športovej prípravy.
- h) Povinnou súčasťou teoretického odborného vzdelávania je predmet základy športovej prípravy s časovou dotáciou minimálne 10 hodín za celé štúdium. Predmet obsahuje všeobecnú a špeciálnu časť, ktoré naplňajú podmienky získania osvedčenia o odbornej spôsobilosti na výkon odbornej činnosti trénera III. kvalifikačného stupňa. Predmet sa na 7 hodinách v týždni za celé štúdium v danej triede a v príslušnom ročníku vyučuje v skupinách, pričom počet žiakov v skupine je minimálne 6, maximálne 15. Pokiaľ nie je možné z organizačných dôvodov zriadiť skupinu minimálne 6 žiakov, je možné zriadenie menšej skupiny, táto však musí byť financovaná z iných zdrojov.
- i) Ostatné teoretické predmety s časovou dotáciou minimálne 30 hodín za celé štúdium sa na 15 hodinách v týždni za celé štúdium v danej triede, v príslušnom ročníku a v príslušnom študijnom odbore vyučujú v skupinách, pričom počet žiakov v skupine je minimálne 6, maximálne 15. Pokiaľ nie je možné z organizačných dôvodov zriadiť skupinu minimálne 6 žiakov, je možné zriadenie menšej skupiny, táto však musí byť financovaná z iných zdrojov.
- j) Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení, v danej triede, v príslušnom ročníku a v príslušnom študijnom odbore sa vyučujú v skupinách, pričom počet žiakov v skupine je minimálne 6, maximálne 15. Pokiaľ nie je možné z organizačných dôvodov zriadiť skupinu minimálne 6 žiakov, je možné zriadenie menšej skupiny, táto však musí byť financovaná z iných zdrojov.
- k) Trieda sa delí na skupiny v každom ročníku podľa požiadaviek športovej prípravy.

- l) Na odbornej praxi sa žiaci delia do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Predmet sa vyučuje v skupinách, pričom počet žiakov v skupine je minimálne 6, maximálne 11. Pokiaľ nie je možné z organizačných dôvodov zriadiť skupinu minimálne 6 žiakov, je možné zriadenie menšej skupiny, táto však musí byť financovaná z iných zdrojov. Súčasťou predmetu odborná prax je prax organizovaná súvisle, ktorú žiaci absolvujú počas štúdia v 2. a 3. ročníku alebo v 3. a 4. ročníku štúdia v rozsahu 10 pracovných dní 7 hodín denne.
- Súčasťou predmetu odborná prax je odborná športová prax organizovaná súvisle, ktorú žiaci absolvujú počas štúdia v 2. a 3. ročníku alebo v 3. a 4. ročníku štúdia v rozsahu 5 pracovných dní 7 hodín denne.
- m) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, škola ich použije v rámci školského vzdelávacieho programu. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Disponibilné hodiny nie je možné použiť na rozšírenie počtu hodín športovej prípravy a predmetu základy športovej prípravy.
- n) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a môže sa organizovať aj kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v 3. ročníku štúdia a trvá tri dni po 6 hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu, turistického kurzu alebo kurzu iných športov v prírode. Uvedené kurzy sa môžu realizovať v rámci športovej prípravy.
- o) Počet týždenných vyučovacích hodín všeobecného a odborného vzdelávania bez športovej prípravy v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 110 hodín, maximálne 122 hodín. Výučba sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, vo 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode a pod. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.

8.2 Poznámky k športovej príprave *:

- I) Škola môže po vyjadrení rady školy v školskom vzdelávacom programe stanoviť vyšší celkový počet hodín športovej prípravy. Ak sa škola rozhodne zvýšiť počet hodín nad 96, tieto sú financované z iných zdrojov.
- II) Riaditeľ školy upraví organizáciu vyučovania s prihliadnutím na potreby športovej prípravy. Postupuje pritom v súlade so ŠVP.
- III) Športová príprava sa uskutočňuje v rozsahu 10 – 24 hodín týždenne vrátane regenerácie podľa učebných osnov daného športu. Väčší alebo menší počet hodín môže byť len v športoch, ktoré to majú uvedené v schválených učebných osnovách športovej prípravy podľa tabuľky v kapitole 8.3 Počet hodín športovej prípravy týždenne a maximálny počet žiakov na jedného trénera pre jednotlivé športy.
- IV) Na športovej príprave sú žiaci rozdelení do tréningových skupín podľa športov. V rámci športov sa ďalej rozdeľujú podľa disciplín, veku, výkonnostnej úrovne alebo

pohlavia tak, aby priemerný počet žiakov v skupine bol podľa tabuľky v kapitole 6.3 uvedený v stĺpci „Maximálny počet žiakov na jedného trénera“. Počet žiakov v skupine môže byť menší alebo väčší z organizačných dôvodov, ak sa skupina nedá rozdeliť na menšie alebo väčšie skupiny. V tomto prípade sa prepočítaný stav trénerov primerane zvyšuje alebo znižuje. Ak sú v skupine reprezentanti SR alebo účastníci nadnárodných majstrovstiev (Európy, sveta, Európsky olympijský festival mládeže, Olympijské hry mládeže a pod.), počet žiakov v skupine sa za každého takého žiaka môže znížiť o jedného bez zníženia prepočítaného stavu trénerov.

8.3 Počet hodín športovej prípravy týždenne a maximálny počet žiakov na jedného trénera pre jednotlivé športy

Ročník		1.	2.	3.	4.	Spolu počet hodín športovej prípravy	Z toho počet hodín regenerácie	Maximálny počet žiakov na 1 trénera
ŠPORT		Počet 45-min. hodín týždenne						
ATLETIKA	Behy na krátke vzdialenosti	16	16	20	20	72	3	8
	Behy na stredné a dlhé vzdialenosti	15	15	19	19	68	3	8
	Viacboje	19	19	22	22	82	3	8
	Skokanské disciplíny	16	16	19	19	70	3	8
	Vrhačské disciplíny	15	15	19	19	68	3	8
	Športová chôdza	15	15	18	18	66	3	8
BASKETBAL		15	15	18	18	66	3	12
BEDMINTON		14	14	15	15	58	3	6
CYKLISTIKA		27	27	30	30	114	3	6
FUTBAL		16	16	23	23	78	3	15
HÁDZANÁ		15	15	16	16	62	3	12
HOKEJ	Ľadový	18	18	22	22	80	3	15
	Pozemný	23	23	23	23	92	3	15
DŽUDO		19	20	23	22	84	3	8
KANOISTIKA		20	20	23	23	86	3	7
KARATE		19	20	23	22	84		8
KRASOKORČUĽOVANIE		24	24	25	25	98	3	6
LYŽOVANIE	Zjazd	23	24	26	27	100	3	6
	Behy	22	22	24	24	92	3	6
	Skoky	22	22	24	24	92	3	6
PLÁVANIE		26	27	27	27	107	3	8
STOLNÝ TENIS		13	13	13	13	52	3	8
ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA	dievčatá	37	37	37	37	148	3	5
	chlapci	27	27	27	27	108	3	5
ŠPORTOVÁ STREĽBA		18	18	19	19	74	3	5
ŠPORTOVÝ AEROBIK		37	37	37	37	148	3	8
TENIS		13	13	13	13	52	3	6
TRIATLON		23	23	25	25	96	3	6
VODNÉ PÓLO		20	20	24	24	88	3	12
VOLEJBAL		19	19	20	22	80	3	12
VZPIERANIE		19	20	22	22	83	3	6
VŠEOBECNÁ TELESNÁ PRÍPRAVA A INÉ ŠPORTY		10	10	10	10	40	3	10
ZÁPASENIE		19	20	22	23	84	3	8

9 VZDELÁVACIE OBLASTI

Odborné vzdelávanie vedie žiakov k zvládnutiu základných úloh odvetvia – odboru, na ktorý sa pripravujú. Základným cieľom je osvojiť si vedomosti a zručnosti potrebné na zvládnutie celého okruhu učiva. Žiaci získavajú, upevňujú a prehlbujú si vedomosti, zručnosti a návyky predpísané na zvládnutie budúceho povolania. Pri práci dodržiavajú zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a ochrany proti požiaru. Rozsah získaných vedomostí im umožňuje sústavne sa vzdelávať, zaujímať sa o vývoj vo svojom odbore štúdiom odbornej literatúry a časopisov, používať racionálne metódy práce technika a využívať odborné manuálne spôsobilosti. Získané vzdelanie dáva absolventovi predpoklady konať cieľavedome, rozvážne a rozhodne v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie.

Odbornou praxou a ďalším štúdiom si zvyšuje svoje zručnosti a vedomosti, čím si zvyšuje svoju odbornú kvalifikáciu. Spojenie odborného vzdelávania so všeobecným vzdelávaním umožňuje pripraviť všestranne rozvinutú a adaptabilnú osobnosť schopnú uplatniť sa na dynamicky sa rozvíjajúcom trhu práce.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava

Vzdelávacie oblasti v rámci odborného vzdelávania tvoria teoretické vzdelávanie a praktická príprava. Uvedené oblasti umožňujú rozvíjanie kľúčových a odborných kompetencií uvedených v profile absolventa nevyhnutných pre kvalifikované vykonávanie základných odborných činností, ktoré sú implementované do vzdelávacích štandardov.

9.1 Teoretické vzdelávanie

Obsah vzdelávacej oblasti Teoretické vzdelávanie sa realizuje prostredníctvom povinných teoretických predmetov, ktorých súčasťou môžu byť praktické cvičenia.

Ich cieľom nie je len sprostredkovať žiakom odborné vedomosti a zručnosti obsiahnuté vo vzdelávacích štandardoch pre odborné vzdelávanie a prípravu z oblasti športu a daného odboru vzdelávania, ale aj naučiť ich kriticky myslieť, získavať a hodnotiť informácie. Žiaci si tak osvoja nielen odbornú terminológiu, ale nadobudnú aj schopnosť vysvetliť podstatu osvojených javov a aplikovať ich v praxi.

9.2 Praktická príprava

Obsah vzdelávacej oblasti Praktické príprava sa realizuje prostredníctvom praktických cvičení a povinného vyučovacieho predmetu odborná prax. Cieľom je viesť žiakov k aktívnej činnosti, ktorá sa stáva hlavnou formou vzdelávania.

Praktická príprava je zameraná na získavanie, rozvoj a upevňovanie praktických zručností a návykov žiakov v praktických činnostiach odboru štúdia. Ide o utváranie odborných postojov a názorov, upevňovanie vzťahu žiakov k plneniu pracovných povinností a pocitu zodpovednosti za zverené hodnoty a výsledky svojej činnosti.

Podľa potreby využívajú informačné a komunikačné technológie v danom odbore. Žiaci získajú základné zručnosti v hodnotení kvality svojej práce, kvality zložitosti a namáhavosti konkrétnych úloh vo vzťahu k zvoleným postupom pri ich plnení. Naučia sa ako hospodárne využívať zverené materiálne hodnoty, šetriť energiu a chrániť životné prostredie správnym nakladaním s odpadom.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí vo svojom odbore disponovať zodpovedajúcimi výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

10 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Vzdelávacie štandardy vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétneho časového intervalu. Tieto požiadavky sú formulované ako výkony, v ktorých sú obsiahnuté vedomosti, zručnosti a postoje a rámcový učebný obsah.

Vzdelávacie štandardy tvoria:

- vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory úplného stredného odborného vzdelania: ekonomické vzdelávanie, základy výživy v športe, základy športovej prípravy;
- vzdelávacie štandardy špecifické pre študijné odbory, sú to vzdelávacie štandardy pre konkrétny odbor vzdelávania.

10.1 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné pojmy pracovného práva – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba;
- charakterizovať základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru;
- vypracovať osobnú prípravu na prijímací pohovor v slovenskom a cudzom jazyku;
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním;
- vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu;
- popísať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- vysvetliť podstatu efektívneho využívania finančných informácií a finančných služieb,
- stanoviť si reálne finančné ciele a plán na ich dosiahnutie,
- popísať riziká spojené s riadením vlastných financií,
- popísať základné pojmové znaky podnikania,
- vysvetliť hlavné princípy právnej úpravy podnikania v SR,
- vysvetliť pojmy živnosť, živnostenské oprávnenie, neoprávnené podnikanie,
- navrhnuť jednoduchý podnikateľský zámer – obchodný a finančný plán malého podniku.
- charakterizovať spotrebiteľa a predávajúceho,
- popísať postup pri vybavovaní reklamácie,
- vymenovať, ktoré štátne orgány a organizácie sa venujú ochrane spotrebiteľa,
- popísať práva a povinnosti spotrebiteľa a vymedziť čo zahŕňa ochrana spotrebiteľa.

Obsahové štandardy

Svet práce

Obsah učiva vedie žiaka k osvojeniu základných pojmov pracovného práva a k porozumeniu pracovnoprávnym vzťahom. Vzdelávanie pripravuje žiaka pre svet práce z hľadiska domácich, európskych i mimoeurópskych možností. Učivo sa zameriava na rozvoj schopností žiaka v oblasti osobného manažmentu. Vo vzdelávacom procese sa súčasne formujú a rozvíjajú schopnosti racionálneho a efektívneho správania a zodpo-

vednosti za vlastnú prácu.

Žiak sa učí porozumieť základným atribútom trhu práce, získa vedomosti o ponuke a dopyte po pracovných miestach, naučí sa, ako sa uchádzať o zamestnanie a osvojí si náležitosti súvisiace s pracovným pomerom. Získava informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celoživotného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a kariérového rozvoja.

Pravidlá riadenia osobných financií

Obsah učiva je zameraný na vysvetlenie významu trvalých životných hodnôt, dôležitosti zabezpečenia životných potrieb a vplyvu peňazí na ich zachovanie. Žiak sa naučí nájsť, vyhodnocovať a použiť finančné informácie pre riadenie vlastných financií s cieľom zaistenia celoživotného finančného zabezpečenia. Osvojí si dôležitosť osobného zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby. Naučí sa rozoznávať možné riziká, stanoviť si reálne finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie.

Výchova k podnikaniu

Žiaci sa oboznámia s právnymi pojmami podnikania, podstatou podnikateľskej činnosti, princípmi právnej úpravy podnikania v Slovenskej republike. Podrobnejšie si osvoja problematiku živnostenského podnikania, naučia sa vypracovať jednoduchý podnikateľský zámer.

Spotrebiteľská výchova

Žiak sa oboznámi s cieľom zákona o ochrane spotrebiteľa a jeho právach, vzdelávaním si osvojí základné pojmy spotrebiteľskej výchovy. Získa poznatky súvisiace s poctivosťou predaja výrobkov a služieb, s problematikou a pravidlami reklamy, s informatívnou povinnosťou predávajúceho voči spotrebiteľom, o označovacej povinnosti a sankciách.

ZÁKLADY VÝŽIVY V ŠPORTE

Žiaci získajú vedomosti potrebné na optimalizáciu svojho športového výkonu, ktorý si vyžaduje adekvátne stravovanie. Stravovanie športovca je odlišné od bežného stravovania, rozdiel je v pravidelnosti a funkčnosti, sledovaní energetických hodnôt, množstva bielkovín, tukov a sacharidov. Cieľom je naučiť žiakov, akým spôsobom nahradia a doplnia vyčerpaný zdroj energie, pričom energia neslúži len na krytie svalovej práce, ale aj na všetky ostatné deje s ňou súvisiace, ako presuny metabolitov, iónov, odvod tepla a ďalšiu činnosť organizmu. Vysvetliť žiakom princípy správnej výživy a používanie doplnkov výživy, ako aj ich odporúčané zloženie a množstvo, ktoré slúži rozvoju organizmu a rastu jeho výkonnosti.

Žiak získa kompletný prehľad o význame základných živín pre tréningovú záťaž, o pitnom režime, výžive pred a počas tréningu, o regenerácii a výžive, energetickej spotrebe počas tréningu a počas regenerácie. Získa informácie o výživových doplnkoch a ich používaní, ako aj zdravom životnom štýle v športe.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné pojmy v oblasti výživy;
- opísať sacharidy, tuky, bielkoviny a ich úlohu vo výžive športovcov;
- opísať úlohu vitamínov, stopových prvkov a iónov vo výžive športovcov;
- vysvetliť zásady stravovania v športe;
- charakterizovať energetickú spotrebu počas tréningu a počas regenerácie;
- vysvetliť zásady pitného režimu podľa tréningového zaťaženia;
- charakterizovať výživu športovcov podľa tréningového zaťaženia;
- definovať výživu a pitný režim vo fázach regenerácie;
- charakterizovať výživové doplnky a ich účinok na organizmus;
- definovať povolené a dopingové látky v športe;
- sa orientovať vo výživových programoch a odporúčaníach pre športovcov;
- vysvetliť zásady správnej životosprávy športovca;
- zdôvodniť význam zdravého životného štýlu a starostlivosti o zdravie športovca;
- charakterizovať význam a spôsoby regenerácie.

Obsahové štandardy

Základy výživy

Základné pojmy, výživa, zložky výživy, výživová, nutričná a energetická hodnota, model potravinovej pyramídy. Základné živiny – sacharidy, bielkoviny, tuky vo výžive športovca. Vitamíny, stopové prvky a ióny. Stravovanie a zásady správnej a vyváženej výživy v športe. Energetická spotreba počas športovej záťaže a počas regenerácie. Pitný režim, zásady správneho pitného režimu. Výživa a pitný režim vo fáze regenerácie. Výži-

vové doplnky a ich účinnok na organizmus. Povolené a dopingové látky. Výživové programy a odporúčania.

Zdravý životný štýl

Zásady správnej životosprávy športovca. Základy zdravého životného štýlu. Regenerácia po športovej záťaži. Starostlivosť o zdravie.

ZÁKLADY ŠPORTOVEJ PRÍPRAVY

Predmet základy športovej prípravy má žiakom sprostredkovať potrebné vedomosti z rôznych oblastí telesnej kultúry, s využitím prierezových vedných oborov (história, anatómia, chémia, fyzika, psychológia, pedagogika a iné). Ako už zo samotného názvu tohto predmetu vyplýva, ide predovšetkým o získanie vedomostí, zručností a poznatkov žiakov z telesnej kultúry a jej zložiek, z oblasti tréningového procesu, či už v teoretickej alebo v didaktickej rovine, osvojenie si odbornej terminológie, aplikovanie vedeckých a praktických poznatkov, ako aj schopnosť charakterizovať ich zdôvodnenie a použitie v samotnom tréningovom procese.

Neoddeliteľnou súčasťou je problematika svetového a domáceho olympijského hnutia, ktorého strategickým cieľom je prostredníctvom športu vychovávať deti a mládež v duchu myšlienok olympizmu.

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- definovať a pochopiť význam a poslanie telesnej kultúry v živote človeka;
- objasniť základné pojmy antických olympijských hier – kalokagathia, ekecheiria;
- formulovať poslanie, úlohy a ciele olympijského hnutia;
- analyzovať príčiny obnovenia novovekých olympijských hier, olympijské symboly, ideály a tradície;
- vysvetliť prínos pedagogiky, psychológie, sociológie a fyziológie k rozvoju telesnej kultúry;
- charakterizovať opornú a pohybovú sústavu človeka, jej stavbu a funkcie;
- objasniť potrebu biochémie v športovom tréningu a v pohybovej činnosti;
- rozobrať chemické reakcie vznikajúce pri štiepení cukrov a tukov pri pohybovej činnosti;
- vysvetliť, prečo a k akým zmenám prichádza pri pohybovej činnosti v krvnom obeh, v dýchaní, v srdcovej činnosti a v činnosti ďalších vnútorných orgánov;
- analyzovať príčiny vzniku „mŕtveho bodu“, druhého dychu, predštartového a štartového stavu;
- objasniť pojem biomechanika, jej úlohy, ciele a význam v športovom tréningu;
- vysvetliť metodiku zostavovania tréningových plánov od olympijského štvorročného cyklu až po tréningovú jednotku;
- objasniť proces plánovania, evidencie a hodnotenia športového tréningu s ohľadom na osobitosti detí, mládeže, dievčat a žien;
- charakterizovať športový talent a určiť základné kritériá pri výbere športovo-talentovanej mládeže;
- vysvetliť dôležitosť genetických predpokladov pri výbere pre šport;
- vysvetliť problematiku výberu športovo-talentovanej mládeže v súčasnosti;
- objasniť význam, úlohy a ciele regenerácie a rehabilitácie v športovej príprave;
- formulovať pojmy všeobecnej a špeciálnej pohybovej výkonnosti;
- analyzovať vlastný ročný tréningový plán, rozobrať eventuálne nedostatky a formou syntézy zostaviť nový;
- analyzovať dopingovú problematiku;
- charakterizovať javy ovplyvňujúce úspešnosť tréningového procesu;
- vysvetliť vplyv lekársko-pedagogického sledovania na tréningový proces;
- ovládať základy prvej pomoci;
- vysvetliť dôležitosť etiky a práva športe a objasniť ich význam;
- charakterizovať vedy o športe a orientovať sa v základných vedeckých metódach súvisiacich so športom.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- vo svojom športovom odvetví pripraviť a aplikovať tréning na rozvoj všeobecnej a špeciálnej prípravy;
- testovať silu a analyzovať získané výsledky pre tvorbu tréningových plánov;
- pripraviť a zrealizovať tréning na rozvoj sily vo svojom športovom odvetví;
- testovať rýchlosť a analyzovať získané výsledky pre tvorbu tréningových plánov;

- pripraviť a zrealizovať tréning na rozvoj rýchlosti vo svojom športovom odvetví;
- testovať vytrvalosť a analyzovať získané výsledky pre tvorbu tréningových plánov;
- pripraviť a zrealizovať tréning rozvoja vytrvalosti vo svojom športovom odvetví;
- aplikovať testovacie batérie na kontrolu rozvoja rastu obratnosti, pohyblivosti a koordinácie;
- pripraviť a zrealizovať tréning na rozvoj obratnosti, pohyblivosti a koordinácie vo svojom športovom odvetví;
- aplikovať rozvoj technickej stránky v tréningovom procese viacerými spôsobmi;
- pripraviť a aplikovať projekt taktickej prípravy pre vlastnú športovú disciplínu;
- aplikovať rozvoj psychologickéj stránky v tréningovom procese viacerými spôsobmi;
- pripraviť a aplikovať projekt psychologickéj prípravy pre vlastnú športovú disciplínu;
- zhodnotiť realizovaný tréningový proces a analyzovať rozdielnosť medzi plánom a skutočnosťou;
- pripraviť jednoduchý vedecký projekt pre skúmanie problému vo svojom športovom odvetví.

Obsahové štandardy

Svetové dejiny telesnej kultúry a olympijské hnutie vo svete a na Slovensku

Antické OH v Grécku, športová činnosť v otrokárskej spoločnosti, športová činnosť vo feudálnej spoločnosti. Rozvoj športu v kapitalizme, obnovenie novodobých OH. Vznik a štruktúra medzinárodného olympijského hnutia, osobnosť a dielo P. de Coubertina. Charta MOV, olympijské symboly, protokol a pojmy. Vývoj, vznik a štruktúra SOV, LOH, ZOH a úspechy slovenských športovcov. Telesná kultúra, ciele, úlohy, prostriedky a jej postavenie v systéme vied. Pojmy telesná výchova, šport a turistika. Organizácia telesnej kultúry na Slovensku. Riadenie športových odvetví na Slovensku.

Anatómia, biochémia, fyziológia človeka a fyziológia telesných cvičení

Oporná sústava človeka, jej stavba a funkcia. Pohybová sústava človeka, jej zloženie, vlastnosti a funkcia. Pôsobenie športu na opornú a pohybovú sústavu. Potreba biochémie v športovom tréningu a pohybovej činnosti. Význam bielkovín, cukrov a tukov v ľudskom organizme. Význam vitamínov v športovom tréningu. Chemické reakcie vznikajúce pri štiepení cukrov a tukov pri pohybovej činnosti. Fyziológia človeka a jej dôležitosť pri športovom tréningu. Fyziologické zmeny pri pohybových činnostiach v krvnom obeh, dýchaní, srdcovej činnosti a činnosti ďalších vnútorných orgánov. Adaptácia organizmu na telesné cvičenia a pohybovú činnosť. Reakcia organizmu na záťaž, únavu, pretrénovanie. Príčiny vzniku mŕtveho bodu, druhého dychu, rovnovážneho stavu, predštartových a štartových stavov. Dôležitosť fyziologických tréningových zásad a ich aplikácia v tréningovom procese.

Biomechanika pohybu športovca

Biomechanika, jej úloha, ciele a význam v športovom tréningu. Základné pojmy – pohyb, technika pohybu a štýl. Dynamická a kinematická stránka pohybu športovca a kritériá hodnotenia techniky športovca. Využitie všeobecných a špeciálnych biomechanických metód výskumu v praxi (v športovej špecializácii športovca).

Regenerácia a rehabilitácia síl športovca

Význam, úlohy a ciele regenerácie a rehabilitácie v športovej príprave. Regenerácia psychofyzických síl uplatňovaním biologických prostriedkov (výživa, pitný režim, vitaminizácia, mineralizácia) a pedagogických zásad. Hlavné regeneračné procedúry – masáž, vodné procedúry, sauna. Rozdielnosť pojmov pedagogické a psychologické prostriedky regenerácie síl športovcov.

Diagnostika tréňovanosti

Pojmy všeobecnej a špeciálnej pohybovej výkonnosti. Všeobecná tréňovanosť pohybového aparátu, krvného obehu, dýchacieho systému. Základné metódy telovýchovného lekárskeho sledovania a funkčné skúšky výkonnosti v jednotlivých športových odvetviach. Evidencia tréningového zaťaženia.

Doping v športe

Rozobrať pojem dopingu v športe. Zakázané farmakologické skupiny a látky, zakázané metódy a skupiny liekov podliehajúcich určitým obmedzeniam. Organizácie a orgány dopingovej kontroly, výber športovcov a postihy za doping.

Športový tréning, členenie a periodizácia športového tréningu

Športový tréning, jeho ciele, úlohy, črty, zložky a význam. Jednotlivé činitele tréningového procesu (športovec, tréner, podmienky, projekt športového tréningu) a ich vzájomné vzťahy. Členenie podľa cieľov a úloh na základný, špecializovaný a vrcholový tréning. Zaťaženie ako základ rastu tréňovanosti. Periodizácia tréningového cyklu.

Pedagogika a sociológia

Základné pedagogické pojmy a kategórie. Pedagogické disciplíny. Výchova a vzdelávanie. Zložky výchovy. Základné sociologické pojmy. Sociálne roly. Socializácia.

Didaktické formy, metódy a prostriedky športového tréningu

Didaktická forma tréningu a jej aplikácia. Didaktické metódy a ich uplatnenie v tréningu. Rozvoj telesnej, taktickej, technickej, psychologickkej prípravy. Potreba tréningových prostriedkov (telesné cvičenia) v tréningovom procese.

Telesná príprava

Telesná príprava a jej základné pohybové predpoklady (sila, rýchlosť, vytrvalosť, obratnosť, pohyblivosť, koordinácia). Všeobecná a špeciálna pohybová príprava. Silové schopnosti a ich rozvoj. Rýchlostné schopnosti a ich rozvoj. Vytrvalostné schopnosti a ich rozvoj. Obratnosť, pohyblivosť a koordinácia a ich rozvoj.

Technická príprava

Pojem, úloha a cieľ technickej prípravy. Kritériá hodnotenia techniky. Rozvoj technickej stránky v tréningovom procese viacerými spôsobmi.

Taktická príprava

Úlohy a ciele taktickej prípravy v športe. Vlastný obsah a proces taktickej prípravy. Projekt taktickej prípravy pre vlastnú športovú disciplínu.

Psychologická príprava

Pojem psychologická príprava ako súbor princípov, úloh, metód a prostriedkov dôležitých pre tréning a súťaž. Prvotné a druhotné psychické zlyhanie a vzťah krátkodobej a dlhodobej psychologickkej prípravy. Opodstatnenosť modelovaného tréningu a regulácia predštartových a štartových stavov a skupina regulačných prostriedkov.

Výber športovo-talentovanej mládeže

Športový talent a základné kritériá pri výbere športovo-talentovanej mládeže. Dôležitosť genetických predpokladov pri výbere pre šport. Zásady výberu talentovanej mládeže. Problematika výberu športovo-talentovanej mládeže v súčasnosti.

Plánovanie, hodnotenie a evidencia športového tréningu, osobitosti športového tréningu

Metodika zostavovania tréningových plánov od olympijského štvorročného cyklu po tréningovú jednotku. Početnosť, druh a veľkosť zaťaženia. Realizovaný tréningový proces a rozdielnosť medzi plánom a skutočnosťou. Evidencia športového tréningu. Osobitosti športového tréningu v jednotlivých športových špecializáciách. Plánovanie, evidencia a hodnotenie športového tréningu v športových špecializáciách u detí a mládeže. Plánovanie, evidencia a hodnotenie športového tréningu v športových špecializáciách dievčat a žien.

Základy prvej pomoci

Prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci (umelé dýchanie, masáž srdca, protišokové opatrenia, stabilizovaná poloha, ošetrovanie povrchového poranenia, zlomenín, omrzlín, popálenín).

Etika a právo v športe

Etika športu, šport a právo. Etika v športe a jej význam. Fair-play. Sankcie za nedodržovanie etických princípov. Medzinárodné organizácie zaoberajúce sa etikou v športe.

Vedy o športe

Športová edukológia, kinantropológia a humanistika. Základné vedecké metódy. Príprava vedeckého projektu. Základy metodológie.

10.2 Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijné odbory

Študijný odbor ŠPORTOVÝ MANAŽMENT

Absolvent odboru športový manažment je kvalifikovaný odborník, ktorý dokáže riadiť a koordinovať základné činnosti v oblasti športu, navrhovať a realizovať praktické riešenia pre športové zväzy a iné športové organizácie. Absolvent získa počas štúdia schopnosti potrebné pre oblasť športového marketingu, manažmentu, základov ekonomiky a základov podnikania v športe. Získané zručnosti z aplikovanej informatiky sú predpokladom pre činnosť súvisiacu s administráciou športovej dokumentácie.

Rozsah znalostí v oblasti zdravého životného štýlu a výživy umožní absolventovi pripravovať a analyzovať

stravovací režim športovcov. Absolvent tohto odboru je plne spôsobilý viesť športovú prípravu na úrovni vrcholového športu mládeže a výkonnostného športu dospelých vo vybranom športe a získava kvalifikáciu tréner III. stupňa.

Má možnosť pracovať v nižšom manažmente športových klubov, telovýchovných jednôt, športových zväzov, regeneračných centier, fitness centier a iných organizácií v oblasti športu alebo pokračovať v štúdiu na vysokej škole.

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť problematiku športového priemyslu;
- opísať význam športového priemyslu v spoločnosti;
- charakterizovať nositeľov dimenzií športového manažmentu;
- opísať aspekty športového manažmentu;
- vysvetliť východiská a určiť perspektívy športového manažmentu;
- opísať komponenty hrubého domáceho športového produktu;
- charakterizovať úlohu športového manažmentu v riadiacom procese;
- objasniť úlohu športových manažérov podľa úrovne riadenia, podľa právomoci a zodpovednosti;
- charakterizovať schopnosti nevyhnutné pre vykonávanie manažérskych funkcií v športe;
- opísať oblasti športového marketingu;
- vysvetliť prvky marketingového mixu;
- aplikovať prvky marketingového mixu na šport;
- charakterizovať tzv. outside-in prístup v športe;
- vysvetliť potrebu marketingového projektu v športe;
- charakterizovať časti marketingového projektu;
- opísať formálny aspekt projektu;
- poznať štruktúru športových subjektov rôznych úrovní;
- poznať marketingové zámery športových subjektov rôznych úrovní;
- porovnávať konkrétne marketingové príležitosti;
- poznať špecifiká olympijského marketingu;
- poznať olympijský marketingový program;
- opísať podstatu plánovania a jeho základné prvky;
- opísať proces organizovania v športe;
- charakterizovať rozhodovací proces a jeho etapy;
- charakterizovať štýly vedenia ľudí;
- zdôvodniť nevyhnutnosť kontroly vrátane opisu fáz kontrolného procesu;
- opísať jednotlivé druhy kontroly;
- charakterizovať prieskum trhu, opísať jednotlivé metódy prieskumu (pozorovanie, dotazník, anketa ...);
- vysvetliť pojem marketingová komunikácia;
- poznať metódy hodnotenia efektívnosti marketingovej komunikácie;
- charakterizovať marketingové nástroje (druhy propagácie – reklamu, osobný predaj, prácu s verejnosťou, podporu predaja) v oblasti športu;
- opísať zásady prezentácie produktov športových organizácií pre rôzne skupiny klientov;
- charakterizovať a porovnať sponzorstvo a mecenášstvo;
- analyzovať dopady športového sponzorstva;
- manipulovať s rôznymi nástrojmi platenia;
- vysvetliť ekonomické pojmy, kategórie a vzťahy medzi nimi v ekonomike podniku, vo vnútornom a zahraničnom obchode, v platobnom styku, colníctve, daňovej sústave, bankovníctve, poisťovníctve, na finančnom trhu, v manažmente a marketingu, v oblasti podnikania, fungovanie trhu a trhového mechanizmu;
- poznať základné legislatívne normy potrebné pre šport;
- poznať špecifickú športovú legislatívu;
- orientovať sa v platnom právnom poriadku a základných ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho a pracovného práva;
- charakterizovať základné črty právnych foriem podnikania;
- opísať spôsob zostavenia podnikateľského plánu a plánu rozvoja podnikateľskej činnosti v podmienkach trhovej ekonomiky;
- posúdiť vhodné formy podnikania v oblasti športu;
- vysvetliť vzájomné vzťahy a súvislosti medzi jednotlivými zložkami účtovného informačného systému;
- definovať podstatu a odlišnosti účtovania v súkromných a štátnych podnikoch a organizáciách;
- charakterizovať jednotlivé druhy daní a vyjadriť rozdiel medzi nimi;

- uplatňovať daňové zákony vrátane základných daňových náležitostí;
- vysvetliť základné pojmy a technologické postupy z dopravy pre potreby v oblasti športu;
- orientovať sa v základných predpisoch a medzinárodných dohovoroch v oblasti dopravy;
- identifikovať podmienky prepravy cestujúcich, batožín a nákladu vo vnútroštátnej a medzinárodnej doprave;
- identifikovať špecifické podmienky prepravy športového náradia a náčinia.

Obsahové štandardy

Športový marketing a manažment

Športový manažment – dimenzie, aspekty, východiská a perspektívy športového manažmentu, riadiace pozície v športe, športový priemysel a hrubý domáci športový produkt. Športový marketing a sponzorstvo – oblasti športového marketingu, športové sponzorstvo, marketingový projekt v športe, marketingová komunikácia v športe, porovnávací marketing športových subjektov, olympijský marketing

Manažment – história, hlavní predstavitelia a ich prínos pre manažment, moderná teória manažmentu, typy súčasného manažmentu (americký, japonský a európsky manažment), funkcia manažmentu, hodnotenie procesov, základné manažérske funkcie, úrovne manažmentu a manažérov v športových organizáciách, vlastnosti úspešného manažéra, štýly vedenia ľudí.

Plánovanie – plánovanie ako nástroj na dosiahnutie cieľov, druhy plánov, metódy plánovania. Organizovanie – podstata organizovania, určenie sústavy činností, ich priradenie jednotlivým vykonávateľom, ich zoskupenie do celkov, stanovenie úloh, právomoci a zodpovednosti, zabezpečenie koordinácie. Kontrola – fázy kontrolného procesu, druhy kontrol, podmienky výkonu kontroly.

Marketing – marketingové makro a mikroprostredie organizácie, nástroje marketingového mixu

Základy práva v športe

Význam zákona a spôsoby uplatňovania v praxi. Práva a povinnosti občana, fyzických a právnických osôb. Právne aspekty športu. Športová legislatíva. Ustanovenia obchodného, občianskeho, živnostenského a pracovného práva. Právne formy podnikania

Podnikanie v športe

Formy súkromného podnikania. Finančné zabezpečenie. Nástroje platenia. Metódy odhadnutia miery rizika. Základy podnikateľskej etiky. Podnikateľský plán. Základy účtovníctva.

Doprava

Základné pojmy a technologické postupy. Základné predpisy a medzinárodné dohovory. Podmienky prepravy cestujúcich, batožín a nákladu. Špecifické podmienky prepravy športového náradia a náčinia.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- aplikovať získané teoretické poznatky v praxi;
- jednoducho interpretovať základné ekonomické ukazovatele;
- zvoliť podľa požiadaviek klienta a praxe správny postup pri riešení problémov v oblasti športu;
- vytvoriť marketingový projekt s cieľmi a odporúčaniami, opisom marketingovej situácie, SWOT analýzou, marketingovými stratégiami, vykonávacím programom, prostriedkami a rozpočtom;
- naformulovať ciele športového klubu;
- vytvoriť organizačnú štruktúru športového klubu;
- vytvoriť jednoduchý plán športových aktivít;
- zorganizovať športové podujatie;
- hodnotiť efektívnosť marketingovej komunikácie;
- riešiť rôzne marketingové situácie;
- vykonať prieskum trhu vývoja nových výrobkov a trendov v oblasti športu, ich testovanie i spôsoby ich uvedenia na trh uplatnením rôznych metód prieskumu trhu;
- propagovať športový klub pomocou práce s verejnosťou (vytvoriť plán jednotlivých činností práce s verejnosťou);
- využiť nástroje na podporu predaja v oblasti športu;
- vyhotoviť doklady hotovostného a bezhotovostného platobného styku;
- vypracovať návrh stanov zväzu;
- vypracovať návrhy jednotlivých zmlúv: zmluvu o sponzorstve v športe, zmluvu o príprave talentovaného športovca, zmluvu o amatérskom vykonávaní športu, zmluvu o dobrovoľníckej činnosti, zmluvu o profe-

sionálnom vykonávaní športu a zmluvu o výkone činnosti športového odborníka v súlade s platnou legislatívou;

- vyhotoviť daňové priznanie (fyzická osoba, športový klub, nezisková organizácia, ...);
- vytvoriť jednoduchý podnikateľský plán a plán rozvoja;
- aplikovať postupy účtovania v sústavách jednoduchého a podvojného účtovníctva;
- účtovať jednoduché účtovné prípady;
- analyzovať finančnú situáciu podniku alebo organizácie na základe podkladov z účtovníctva;
- spracovať ekonomickú agendu vybranými ekonomickými softvérmi;
- vyhľadávať trasu prepravy v sieti dopravných ciest;
- správne vyplniť prepravné doklady;
- písať desaťprstovou hmatovou metódou;
- vypracovať písomnosti v materinskom a cudzom jazyku;
- obsluhovať jednoduché kancelárske zariadenia;
- vyhľadávať, triediť, spracovať a využívať požadované informácie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií;
- pracovať so štatistickými materiálmi, hospodársko-geografickým informačným materiálom, grafmi, mapami, internetom a odbornou literatúrou;
- spracovávať textové dokumenty;
- používať tabuľkový procesor pri vyhotovovaní štatistických tabuliek a grafov;
- vytvoriť jednoduchú databázu;
- vytvoriť, upravovať a spracovať jednoduchý grafický návrh;
- vytvoriť propagačný a informačný materiál;
- využívať elektronickú poštu a nástroje videokonferencie;
- využívať aplikačné programy pri riešení úloh.

Obsahové štandardy

Administratíva a korešpondencia

Základná terminológia z oblasti techniky administratívy, obchodnej a úradnej korešpondencie. Desaťprstová hmatová metóda. Aplikačný softvér pre písanie desaťprstovou hmatovou metódou. Normy pri písaní a formálnej úprave textu. Základné zásady tvorby obchodných listov a písomností, personálne a právne písomnosti.

Aplikovaná informatika

Informačné technológie. Práca s kancelárskymi balíkmi – textový editor, tabuľkový editor, prezentačný program, elektronická pošta, videokonferencia. Počítačová grafika. Práca s informáciami. Informačné a orientačné systémy.

Odborná prax

Ciele športového klubu. Marketingový projekt. Riešenie marketingových situácií. Prieskum trhu. Plán športových aktivít. Organizácia športového podujatia. Propagácia klubu. Doklady hotovostného a bezhotovostného styku. Návrhy zmlúv a stanov. Daňové priznanie. Podnikateľský plán a plán rozvoja. Účtovanie jednoduchých účtovných prípadov. Analýza finančnej situácie podniku. Spracovanie economickej agendy ekonomickými softvérmi. Trasovanie. Prepravné doklady.

11 ODPORÚČANÉ ZÁSADY PRE TVORBU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

ŠkVP je zásadným pedagogickým dokumentom školy, na základe ktorého realizuje škola vzdelávanie v danom študijnom odbore. Je povinnou súčasťou školskej dokumentácie.

Školské vzdelávacie programy sú postavené na nasledovných **princípoch**:

- a. vytvárajú pluralitné a konkurenčné vzdelávacie prostredie medzi školami,
- b. podporujú autonómiu a rozhodovacie privilégia škôl,
- c. vytvárajú sa pre konkrétny študijný odbor v danej skupine odborov vzdelávania,
- d. regulujú vzdelávacie podmienky v danej škole,
- e. v plnom rozsahu akceptujú potreby regionálneho trhu práce a rozvojové priority školy,
- f. dodržiavajú základný obsah vzdelávania a prípravy, ktorý vymedzuje štátny vzdelávací program,
- g. za ich vypracovanie a schválenie zodpovedá riaditeľ školy,
- h. súlad so štátnym vzdelávacím programom sleduje, kontroluje a hodnotí Štátna školská inšpekcia.

Pri spracovaní ŠkVP sa stanovujú tieto **zásady**. ŠkVP:

- a) sa vypracuje **za celé obdobie štúdia** a riadi sa podľa relevantných ŠVP,
- b) na jednom stupni vzdelania sa pre jeden samostatný študijný odbor vrátane odborného/ných zamerania/ní vypracuje **jeden ŠkVP**,
- c) ŠkVP na danom stupni vzdelania bude integrovať **rôzne formy vzdelávania** – dennú, externú, kombinovanú,
- d) štruktúra ŠkVP musí byť v súlade so školským zákonom:
 - Úvodné identifikačné údaje (názov vzdelávacieho programu, kód a názov odboru štúdia, stupeň vzdelania, názov a adresa školy)
 - Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania
 - Vlastné zameranie školy (veľkosť a vybavenie školy, charakteristika pedagogického zboru, kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov, vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy, dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca, spolupráca s rodičmi, sociálnymi partnermi a inými subjektmi)
 - Profil absolventa (charakteristika a kompetencie absolventa)
 - Charakteristika školského vzdelávacieho programu (dĺžka štúdia, forma výchova a vzdelávania, vyučovací jazyk, spôsoby a podmienky ukončovania štúdia, doklad o získanom vzdelaní)
 - Učebný plán
 - Učebné osnovy/moduly pre všetky predmety
 - Materiálno-technické a priestorové podmienky
 - Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
 - Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov
 - Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy
 - Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov
- e) súčasťou ŠkVP bude aj prevodník na tvorbu učebných plánov, prehľad plánovania rozvoja kľúčových kompetencií, plán ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov vrátane časového a vecného harmonogramu, prehľad projekčnej činnosti, témy pre záverečné skúšky vrátane hodnotiaceho materiálu, témy (zadania, úlohy) pre maturitné skúšky vrátane hodnotiaceho materiálu, hodnotiaci

materiál pre hodnotenie kľúčových kompetencií a ďalšie materiály podľa rozhodnutia školy,

- f) pri práci s kľúčovými kompetenciami dodržiavajte tieto pravidlá:
- pri tvorbe učebných osnov vyučovacieho predmetu vyberte jeden (prípadne dva) výkonový štandardy kľúčových kompetencií, ktoré sú v rámci predmetu prioritné a súvisia s obsahom výučby,
 - výber kľúčových kompetencií by mal sledovať problematické oblasti osobnosti žiakov alebo rozvoj tých vlastností, ktoré u žiakov najfrekventovanejšie,
 - výber kľúčových kompetencií je nutné organizovať v predmetových komisiách, aby sa v rámci vyučovacích predmetov pokryl čo najväčší počet kľúčových kompetencií,
 - na úrovni triedy sa vyberie jedna spoločná kľúčová kompetencia, ktorú budú rozvíjať a hodnotiť všetci učitelia v rámci vlastných vyučovacích predmetov,
 - každá kľúčová kompetencia musí mať stanovené metódy a formy práce,
 - každá kľúčová kompetencia uvedená v ŠkVP sa musí hodnotiť,
- g) profil absolventa derivujeme zo ŠVP, vybrané zodpovedajúce výkonové štandardy doplníme o ďalšie výkonové štandardy v spolupráci so zamestnávateľmi (analýza povolania) pre konkrétny študijný odbor,
- h) ŠkVP musí mať precízne vypracované pravidlá pre hodnotenie žiakov (kritériá hodnotenia, postupy a prostriedky hodnotenia) a pri svojej tvorbe postupuje v súlade s platnou metodikou.

ŠkVP vypracuje škola v súlade s príslušným ŠVP a metodickým pokynom, ktorým sa určia podrobnosti o tvorbe vzdelávacieho programu. Tvorba ŠkVP je v kompetencií riaditeľa školy, ktorý zodpovedá nielen za jeho kvalitu ale aj za jeho realizáciu. Vzdelávacie program musí zabezpečiť súlad s regionálnymi potrebami trhu práce, s rozvojovými potrebami regiónu a požiadavkami zamestnávateľov na regionálnej alebo miestnej úrovni.

Škola má možnosť požiadať zodpovedajúce vzdelávacie subjekty a objednať si vypracovanie svojho programu. Do projektovania ŠkVP sa môže zapojiť verejné a neštátne inštitúcie.

Pri tvorbe ŠkVP, najmä v oblasti OVP, sa musí zohľadňovať ich relevantnosť a opodstatnenosť k rozvojovým regionálnym programom, strategickým zámerom ekonomického, politického a spoločenského vývoja na národnej regionálnej alebo miestnej úrovni, ku kvalite obsahu vzdelávania, najmä odborného vzdelávania a prípravy a ústretovosť k potrebám a požiadavkám zamestnávateľskej sféry.

Hoci tvorba ŠkVP je v plnej kompetencií riaditeľa školy, konečné **schválenie ŠkVP** musí prebiehať aj na regionálnej úrovni zriaďovateľom v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov. Po schválení ŠkVP úradom samosprávneho kraja musí byť tento dokument **prístupný verejnosti na www stránkach školy**.

Školský vzdelávacie program sa môže vypracovať ako štandardný na základe určených vyučovacích predmetov a jeho učebných osnov alebo ako modulový. Je v kompetencii školy zväziť, ktorý spôsob spracovania školských programov je pre ňu najvýhodnejší. Použitie modulovej štruktúry školských vzdelávacích programov je vhodné najmä vtedy pokiaľ škola chce ponúknuť individuálne vzdelávacie cesty žiakom, ponúknuť rôzne formy a možnosti vzdelávania v kontexte celoživotného vzdelávania.

Škola bude vypracovávať ŠkVP:

- a) v súlade s príslušným ŠVP a všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- b) komplexne, tzn. vymedzí všetky požadované kompetencie absolventa v danom študijnom odbore, vzdelávacie výstupy (výkonové štandardy) a obsah vzdelávania, didaktické postupy uplatňované pri realizácii vzdelávacieho procesu, personálne, ma-

teriálne a organizačné podmienky nevyhnutné k dosiahnutiu stanovených cieľov vzdelávania vrátane spolupráce so sociálnymi partnermi pri realizácii programu v dennej forme vzdelávania, ktorí budú v plnej miere podporovať autonómiu a rozhodovacie privilégia škôl,

- c) tak, aby bol prehľadný a poskytoval všetky potrebné informácie o vzdelávaní v danom odbore štúdia a aby umožňoval posúdiť súlad so ŠVP,
- d) tak, aby vytváral podmienky pre uznanie odborných kvalifikácií v danom povolaní a tým aj uplatniteľnosť absolventov na trhu práce s dôrazom na daný región školy, ale aj na osobnostný rozvoj absolventov a ich pripravenosť celoživotne sa vzdelávať,
- e) tak, aby vytváral podmienky aj pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo dospelých ľudí.